

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Калинка Динева Божкова, д.м.

Председател на Научното жури (Заповед на Ректора №Р-109-370/20.06.2018г.)

по обявения от Медицински Университет-Варна, Факултет „Медицина“ конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ за нуждите на Катедра „Микробиология и вирусология“

Заповед № Р-109-219 от 02.05.2018 г. на Ректора на Медицински Университет - Варна

Относно: кандидатурата на доц. д-р Теменуга Жекова Стоева, д.м. по обявена процедура за заемане на академична длъжност "Професор" в област на висшето образование 7 „Здравеопазване и спорт" по професионално направление 7.1. „Медицина" и научна специалност „Микробиология" към Факултет „Медицина", Катедра „Микробиология и вирусология" и Медико-диагностична лаборатория по микробиология към МБАЛ „Света Марина" - ЕАД Варна.

Обявата по конкурса е обнародвана в Държавен вестник брой 24 от 16.03.2018 г.

Единствен кандидат е доц. д-р Теменуга Жекова Стоева, д.м.

Представеният ми за конкурса комплект материали на електронен носител е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет - Варна. Материалите са подредени прецизно със съответни обозначения, улесняващи ползването им и съдържат напълно достатъчна информация, както и съответния доказателствен материал.

Биографични данни и професионална кариера

Доц. д-р Теменуга Стоева е родена на 13.02.1969 г. в с. Росица, Варненска област. През 1994 г. придобива магистърска степен по медицина в МУ-Варна.

В периода 1995/1997 г. е участъков педиатър в гр. Русе, а година по-късно е педиатър в Детско кърмаческо отделение в Градска болница-Варна.

В продължение на четири години (1999-2003г.) работи като лекар-микробиолог в Лабораторията по микробиология и вирусология в ХЕИ-Варна.

Академичното развитие на доц. Стоева започва през 2003 г., когато е избрана за асистент в Катедрата по микробиология и вирусология в МУ-Варна. Придобива медицинска специалност по микробиология през 2006 г. В периода до 2012 г. е престепенувана последователно в старши и главен асистент. През 2009 г. придобива образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност „микробиология“, след защита на дисертационен труд на тема „Микробиологични и молекуларно-генетични изследвания върху епидемиологията и резистентността към антимикробни средства в клинични изолати „*Acinetobacter baumannii*“. От 2012 г. е доцент, а от 2016 г. е ръководител на Катедрата по микробиология и вирусология в МУ-Варна.

От 2004 г. доц. Стоева работи и в Лабораторията по микробиология и вирусология на УМБАЛ „Света Марина“ - Варна. От 2014 г. и по настояще тя е Началник на лаборатория по микробиология и Началник направление „Медико-диагностични лаборатории“ в същата болница.

Има общ трудов стаж като лекар 21 години, от които преподавателски - 14 години и 12 г. по специалността микробиология.

Доц. Стоева е завършила редица образователно-квалификационни специализации и курсове в Германия, Гърция и у нас.

Оценка на научните трудове и свързаните с тях приноси

Наукометричните критерии, посочени в Правилника на МУ-Варна за развитие на академичния състав, са изпълнени от доц. Стоева, както следва:

Научните трудове - общо **59**, отразяват научно-изследователската дейност в периода 2012-2018г. след заемане на АД „Доцент“. Те са разделени в три групи:

Равностойни на монографичен труд - общо **9** пълнотекстови публикации в чуждестранни научни списания с импакт фактор;

Реално отпечатани пълнотекстови публикации в научни списания - общо **28** в български списания, една от които с импакт фактор

Участия в национални и международни научни прояви - общо **21**, публикувани в резюме - **3**, от които в списания с импакт фактор.

Участия в проекти - общо **6**.

Публикациите на доц. Стоева имат общ **Impact factor 47.736** (от научни статии - 18.266 и от резюмета - 29.470) според справка на БИО, Библиотека МУ-Варна.

Научните и трудове са цитирани в **153** литературни източника - **138** в чужди бази данни и **15** в български източници.

Представените трудове по конкурса показват изключително богат спектър от направления в клиничната микробиология, които са привлекли вниманието и научния интерес на доц. Стоева. Основните теми на научните трудове са обособени в седем групи, които могат да се обобщят така: механизми на резистентност към антимикробни лекарствени средства в клинично значими бактериални видове; инфекции, свързани с медицинското обслужване; инфекции в имунокомпрометирани пациенти.

Главните оригинални научни приноси на доц. Стоева са в областта на следните направления:

Етиологична структура на инфекциите и микробна резистентност - 12 публикации; Основните приноси в това направление са, че се установяват научни данни за локалната етиология и микробна резистентност в УМБАЛ „Света Марина“ - Варна. Проучени са етиологичната структура на бактериемии и фунгемии за голям период от време, на менингити, на инфекциите на гастроинтестиналния тракт, на причинители на чернодробен абсцес. Очертани са тенденциите в развитието на проблемната антибиотична резистентност сред най-важните и чести причинители на бактериемии, фунгемии. Адаптираны са схеми за емпирична антибиотична терапия при фебрилна неутропения.

Антибиотична консумация и резистентност - 1 публикация; Установени са два модела на зависимост между динамиката в развитието на резистентност към gentamicin в някои клинично значими Грам отрицателни видове и годишната консумация на този антибиотик за 10 годишен период в УМБАЛ „Света Марина“ - Варна

Микробиологични и молекуларно-генетични проучвания върху резистентността към антимикробни лекарствени средства в бактериални видове с медицинско значение - 29 публикации; В това направление са представени група високо стойностни публикации в списания с импакт фактор. Тези публикации (1A-9A) могат да се приемат като равностойни на монографичен труд. Чрез различни методи са проучени детайлно ензимните механизми на резистентност към беталактамни антибиотици в клинични изолати от 7 бактериални вида от семейство *Enterobacteriaceae* и *Acinetobacter baumannii*, потвърдена е ролята на хоризонталното вътревидово плазмидно предаване за разпространението на bla_{CTX-M} гените в представители на ентеробактериите, доказана е локализацията на bla_{VIM-1} гена върху интегрон от клас 1 в клиничен изолат *Proteus mirabilis*, идентифициран е sul1 гена сред клинични изолати *Stenotrophomonas maltophilia*. Проучена и установена е чувствителността към антимикробни лекарствени средства на колекции от голям брой клинични изолата *Enterobacter* spp, *Acinetobacter baumanii*, *Stenotrophomonas maltophilia*. Направени са и сравнителни проучвания върху чувствителността към антибактериални препарати според локализацията на инфекцията, изгответи са препоръки за терапия в случаи

на множествено резистентни бактерии, за комбинирано приложение в определени анатомични зони и др.

Епидемиологично типизиране на Грам отрицателни бактерии, причинители на инфекции, свързани с медицинското обслужване - 14 публикации; Установена е продължителна вътреболнична дисеминация на доминиращ, епидемичен MDR *K. pneumoniae* ST 15 клон, продуциращ KPC-2 карбапенемаза и CTX-M-15 ESBL, с висок потенциал за трасмисия. Доказано е вътреболничното разпространение на O25b-ST131 *E. coli* клон, продуциращ CTX-M-15 ESBL и в УМБАЛ „Света Марина” - Варна. Идентифициран е KPC-2 продуциращ клиничен изолат *E. coli*, принадлежащ към пандемичен, високо вирулентен клон. Доказано е вътреболнично разпространение на MDR *A. baumannii*, генетично различни от международните в две болници в гр. Варна. Установено е доминиращото място на ST15 типа в колекция от клинични изолата *K. pneumoniae*, изолирани от пациенти, хоспитализирани в УМБАЛ „Света Марина” - Варна. Доказана е широка вътреболнична дисеминация на клонално свързани два основни клона *E. aerogenes* и *S. marcescens* продуциращи CTX-M-3 бета-лактамаза. Потвърдено е присъствието на множествено резистентен клон *P. mirabilis*, продуциращ VIM-1 карбапенемаза и CMY-99 бета-лактамаза, разпространен в няколко български болници. Установено е голямо генетично разнообразие сред колекция от 106 клинични изолата *S. maltophilia*, като не се установява доминиране на определен клон.

Хронична обструктивна белодробна болест - 10 публикации; Потенциално патогенни микроорганизми са установени в 35.4% от пациенти с умерена и тежка ХОББ в стабилно състояние и в 20.8% случаи на екзацербация. В научното направление е оценена връзката между типа екзацербация на ХОББ, стойността на С реактивния протеин и честотата на доказаните потенциално патогенни микроорганизми. Установено е, че макролидното лечение не редуцира броя на пациентите с потенциално патогенни микроорганизми и няма за резултат възникването на нови патогени или развитие на резистентност.

Биофилм-индуцирани заболявания (зъбен кариес, пародонтит, периимплантит, периапикални инфекциозни периодонти) - 1 публикация; Доказан е силният антимикробен ефект на всички изпитвани фотосенсибилизатори върху референтен щам *S. mutans* и са проучени възможностите за използването им в случаи на биофилм-индуцирани заболявания в устната кухина.

Инфекции, причинени от по-редки клинично значими бактериални видове - 1 публикация; Представен е клиничен случай на инфекциозен ендокардит с вероятен причинител *Coxiella burnetii*. Разгледан е комплексният подход при диагностицирането на тази относително рядка инфекция, както и съвременните препоръки за лечение на ендокардит като проява на хронична форма на Q треска.

Оценка на учебно-методическата и преподавателска дейност

Доц. д-р Теменуга Стоева е утвърден университетски преподавател с над 14 годишен стаж. Тя ръководи и активно участва в учебния процес по микробиология на студенти в 9 специалности, както българо-, така и англоезично обучение. През последните четири години има учебна натовареност средно **173 часа** (при норматив 126 часа), видно от представената справка от Учебен отдел на МУ-Варна.

Доц. Стоева е научен ръководител на **3-ма** докторанти (1 успешно защитил).

Включена е в държавната изпитна комисия за придобиване на специалност по микробиология.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. д-р Теменуга Стоева е добре позната на микробиологичната общност у нас като опитен специалист и утвърден университетски преподавател. Участва в конкурса за професор със значимо количество научни публикации, много от които с определени оригинални и практически насочени приноси, които обогатяват знанията ни по микробиология. Това се потвърждава от значителния брой положителни цитирания. Притежава много добър учебно-преподавателски и професионално-административен опит. Успешно ръководи научни разработки на докторанти. Наукометричните й показатели са високи и надхвърлят минималните изисквания за длъжността.

Към тези аргументи прибавям и личните ми впечатления от доц. Стоева като ерудиран и етичен колега. Свидетел съм на кариерното й развитие. Убедена съм в нейните положителни личностни качества - трудолюбие, поченост, коректност, добронамереност, диалогичност, както и в прецизността и отговорността към поетите професионални и преподавателски задължения.

Цялостната оценка на професионалното развитие, учебно-преподавателската активност и научните приноси и изяви на доц. Стоева ми дават основание за **положително становище** и предлагам убедено на членовете на уважаемото Научно жури също да гласуват положително като мен доц. д-р Теменуга Стоева да заеме академичната длъжност „Професор“ по Микробиология към Факултет „Медицина“ в Медицински университет - Варна.

Изготвил становище:

/Доц. д-р Калинка Божкова, д.м./

17.07.2018 г.